

การพัฒนากิจกรรมดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

The Development of music stories based on Carl Orff
For Improving creativity in Eary Childhood

(Received: 11 December 2023; Revised: 20 March 2024; Accepted: 13 April 2024)

พิชชาพร จุลเสวก^[1]

Pitchaporn Junlasaewok

หิรัญ จักรเสน^[2]

Hirun Jaksen

พรพรรณ แก่นอำพรพันธ์^[3]

Pornpan Kaenampornpan

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ
ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 2. เพื่อศึกษา
ผลการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟโดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ชั้น อนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาล บุรีรัมย์ จังหวัด
บุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน ใช้เวลาในการเข้าร่วม
กิจกรรมดนตรีเป็นเวลา 9 ครั้ง แบ่งเป็น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดคาร์ล ออร์ฟ
โดยใช้นิทานดนตรี 2) แบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์ 3) แบบประเมิน
จากการบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าT-TEST

ผลการวิจัยพบว่า

1.การพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี
เป็นการนำทฤษฎีหลักคือ การจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ
องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด และนิทานมาประยุกต์เข้าด้วยกัน

^[1] นักศึกษาลัทธิดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Master degree student from Music Program, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University,

^[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Professor, Music and Performing Arts Department, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University,

^[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Professor, Music and Performing Arts Department, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University,

จนเกิดเป็นกิจกรรมที่ใช้นิทานเล่าเรื่องราวสร้างเหตุการณ์เพื่อเชื่อมโยงไปยังการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด

2. ผลการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรีเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรีสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ, ความคิดสร้างสรรค์, นิทานดนตรี

Abstract

This research aims to: 1. Develop music stories based on Carl Orff's approach to improve creativity in early childhood. 2. Investigate the impact of music stories based on Carl Orff's approach on creativity in early childhood. The participants were 10 kindergarten-three students attending the first semester of the academic year 2023 at Anuban Buriram School, Buriram Province, Thailand. They participated in nine music stories for 45 minutes each, two times per week. The research instruments were: 1) music story plans based on Carl Orff's approach; 2) creativity observation form; and 3) creativity observation assessment form. The data were analyzed using statistics, including the mean, standard deviation, and T-test.

The research results are as follows:

1) The development of music stories based on Carl Orff's approach involved the integration of Carl Orff's music stories, Guilford's theories of creativity, and narratives. This led to the creation of activities that utilized stories to illustrate situations and were connected to Carl Orff's music stories, thereby promoting creativity in alignment with Guilford's theories of creativity.

2) The results of implementing music stories based on Carl Orff's approach had a significant effect on kindergarten students' creative thinking before and after participating in the activities. The students' creative thinking significantly increased after the implementation, reaching a statistically significant level. 01.

Keywords: Music activities based on Carl Orff, Creativity, Music stories

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เพราะทางการแพทย์ได้ชี้ว่าในช่วงแรกของชีวิตจนถึงอายุ 6 ปี เป็นระยะการเจริญเติบโตสูงสุดของสมอง เด็กจะมีจินตนาการสูง ศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์กำลังได้รับการพัฒนา อยากรู้ อยากเห็น อยากพูดคุยซักถาม อยากลอง อยากลงมือทำด้วยตนเอง หากเด็กได้รับการกระตุ้น ฝึกคิด ฝึกจินตนาการ ได้รับประสบการณ์ตามความต้องการอย่างธรรมชาติ เด็กจะมีความคิดสร้างสรรค์สามารถปรับเปลี่ยนตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ แล้วนำไปปรับใช้อย่างเหมาะสมได้ในวัยต่อ ๆ ไป (สุธีรา สุริยวงศ์, 2554)

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กสามารถทำได้หลายวิธี ดนตรีเป็นอีกหนึ่งศาสตร์ที่ถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก การศึกษาดนตรีในระดับปฐมวัยมีความมุ่งเน้นพัฒนาเกี่ยวกับความพร้อมด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียน ไม่ได้เน้นเนื้อหาวิชาแบบการเรียนในระดับประถมหรือมัธยม การเรียนในระดับปฐมวัย จะปูพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีเรื่อง จังหวะ ระดับเสียงสูง-ต่ำ และทำนอง ทักษะดนตรีจะเกี่ยวกับการฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์ (ณรุทธิ์ สุทธจิต, 2545) ซึ่งการสอนดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ (1895-1982) ซึ่งคาร์ล ออร์ฟ เรียกว่า “ดนตรีเบื้องต้น” มีการใช้องค์ประกอบของดนตรีที่กล่าวมาข้างต้นในการเรียนและทำกิจกรรมดนตรี มีการลำดับการจัดกิจกรรมแบบง่ายไปยาก ส่งเสริมกระบวนการทำงานแบบกลุ่ม ให้เด็ก ๆ ได้แสดง

ความคิดเห็น และแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ของตนเองและผู้อื่น(วิชชัย นาควงษ์, 2542: วิทยา ไล่ทอง,2557) นอกจากดนตรีที่เรียกได้ว่าเป็นสิ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กแล้ว นิทานก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กไปพร้อม ๆ กับดนตรีได้เช่นกัน นิทานเป็นการเล่าเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น น่ากลัว น่าเศร้า ปะปนอยู่ด้วยกัน จึงทำให้สามารถสร้างจินตนาการ ความคิด ความฝัน ขณะที่เด็กฟังนิทาน เด็กจะมีสมาธิมากกว่าปกติเพราะการจูงใจของวงจรอารมณ์ (พรพิไล เลิศวิชา, 2555)

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงที่พัฒนาการทางด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการมีการพัฒนาได้ดีที่สุด หากเด็กได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม ในอนาคต เด็กจะสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ต่อไป การจัดกิจกรรมดนตรีจึงถือเป็นเครื่องมือในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ดังข้อสรุปของเชษฐพงศ์ รอดฤดี (2565) ที่สรุปไว้ว่า ดนตรีเป็นวิชาพื้นฐานสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสมอง พัฒนาการทางด้านร่างกาย และจิตใจให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ด้วยการใช้แนวคิด “ดนตรีเบื้องต้น” ของ คาร์ล ออร์ฟ (1895-1982) ที่ทำให้เด็กค่อย ๆ เรียนรู้อย่างง่ายในเรื่องจังหวะ เสียง ทำนอง ความคิดสร้างสรรค์

ผนวกกับการนำนิทานมาสร้างเรื่องราวดึงดูดความสนใจเพื่อให้เกิดความสนุกสนานระหว่างทำกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟโดยใช้นิทานดนตรีในการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟโดยใช้นิทานดนตรี ต่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 40 คน
2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 10 คน มีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการเลือกตามความสมัครใจของนักเรียน โดยมีเงื่อนไขคือ 1). เด็กไม่มีท่าทีก้าวผู้วิจัย 2). เด็กกล้าพูดคุยโต้ตอบกับผู้วิจัย 3). เด็กสามารถบอกความต้องการได้เช่น ต้องการเข้าห้องน้ำ ต้องการปฏิบัติกิจกรรมต่อหรือไม่ต้องการปฏิบัติกิจกรรมแล้ว

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการทดลอง ใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 9 ครั้ง แบ่งเป็น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การสอนดนตรี “ดนตรีเบื้องต้น” (Elemental Music) ตามแนวคิดของออร์ฟ คือให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติดนตรี (Music) การเคลื่อนไหว (Movement) และคำพูด (Speech)

- จังหวะ ความช้า-เร็ว หยุด
- ระดับเสียง สูง-ต่ำ ความดัง-เบา
- ทำนอง

ทฤษฎีองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ของ กิล ฟอर्ड 4 ด้าน คือ ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) เอกสาร แนวคิดเกี่ยวกับนิทาน

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-posttest Design ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม

การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี ที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) การศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ศึกษาทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ด รูปแบบการสอนดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

2) การสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการสอนดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ คือ การวางรากฐานการสอนดนตรีได้แก่ ดนตรี (Music) การเคลื่อนไหว (Movement) และการพูด (Speech) และทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของกิลฟอร์ดที่ว่าด้วยองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ด้วยความคิดริเริ่ม ด้านความคิดยืดหยุ่น ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดละเอียดลออ มาประยุกต์เข้าด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

- 1) แผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี
- 2) แบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์
- 3) แบบประเมินจากการบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี

a. ศึกษาแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี
ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอน
ดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ และความหมาย ตำรา เอกสาร
ที่เกี่ยวกับนิทาน

b. จัดทำนิทาน นำนิทานและแนวคิดการสอน
ดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ มาปรับให้สอดคล้องกัน สร้างแผนการสอน
ดนตรีตามแนวคิดคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี

c. นำแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด
คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้อง
ของเนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้

d. ปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด
ของ คาร์ล ออร์ฟ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

2. แบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์

1) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
ความคิดสร้างสรรค์ และการสังเกตความคิดสร้างสรรค์ โดยยึด
แนวคิดทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของ กิล ฟอร์ด

2) สร้างแบบสังเกตความคิดสร้างสรรค์ที่ยึดแนวคิด
ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของ กิล ฟอร์ด ให้สอดคล้องกับแผนการ

จัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

3. นำแบบสังเกตความคิดสร้างสรรค์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องของจุดประสงค์ ประเด็นการสังเกตความคิดสร้างสรรค์และเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้

4) ปรับปรุงแบบบันทึกการสังเกต ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรม

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-posttest Design ผู้วิจัยดำเนินการทดลองการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการจัดกิจกรรมดังนี้

1) ดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี แผนที่ 1-3 สังเกตการณ์แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์และบันทึกลงในแบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์แล้วนำผลการบันทึก แปลเป็นคะแนนตามเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ (Pretest)

2) ดำเนินกิจกรรมตามแผน การจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี แผนที่ 4-6 สังเกตการณ์แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์และบันทึกลงในแบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์

3) ดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี แผนที่ 7-9 สังเกตการณ์

แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์และบันทึกลงในแบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์แล้วนำผลการบันทึก แปลเป็นคะแนนตามเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์ (Posttest)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับการรับรองจากศูนย์จริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิด คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้ขั้นตอนดนตรี ใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 9 ครั้ง แบ่งเป็น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45 นาที ขณะจัดกิจกรรมจะสังเกตการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กตามข้อการประเมินจากการสังเกตที่กำหนดไว้ และบันทึกการทำกิจกรรมของนักเรียนลงในแบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์พร้อมทั้งบันทึกวิดีโอขณะทำกิจกรรมเพื่อนำมาดูย้อนหลัง จากนั้นนำแบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์มาประเมินคะแนนตามเกณฑ์การประเมินความคิดสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและรายละเอียด ดังนี้ สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) ค่าร้อยละ (Percentage)

การหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

1) วิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา ของแผนการจัดกิจกรรมดนตรี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบฝึกทักษะ โดยพิจารณาความสอดคล้อง IOC ของผู้เชี่ยวชาญ

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

1) เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบไปด้วย นิทาน 3 เรื่อง และแผนการจัดกิจกรรมดนตรีจำนวน 9 แผน ที่ผู้วิจัยเป็นผู้จัดทำขึ้นแบ่งเป็นนิทานหนึ่งเรื่องต่อแผนการจัดกิจกรรมดนตรี 3 แผน ดังนี้

1) นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหมู่บ้าน แบ่งเป็น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 1 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออและด้าน
ความคิดยืดหยุ่น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 2 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่ว

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 3 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม

2) นิทานเรื่อง รถไฟขบวนยาว แบ่งเป็น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 4 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออและด้าน
ความคิดคล่องแคล่ว

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 5 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 6 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม

3) นิทานเรื่อง สมาชิกใหม่ แบ่งเป็น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 7 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออและด้าน
ความคิดริเริ่ม

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 8 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่น

- แผนการจัดกิจกรรมดนตรีชั่วโมงที่ 9 เรื่อง
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่ว

[illegible]

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ ออร์ฟ

ชั่วโมงที่ 1 นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหม่บ้าน

แผนการจัดกิจกรรมคนตรีตามแนวคิดของออร์ฟั๋วโมงที่ 1

นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหม่บ้าน

1. ตารางสำคัญ

- การร่วมสนทนา ทำกิจกรรมเพื่อแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออ และด้านความคิดยืดหยุ่น
- กิจกรรมร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลง "ฉันมีเธอ"
- กิจกรรม "อย่าเหยียบน้ำ"

2. จุดประสงค์

- เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างนักเรียนกับผู้วิจัย
- เพื่อให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายและวิธีการดำเนินการของภาคจัดกิจกรรมดนตรี
- เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออ
- เพื่อให้นักเรียนรู้จักความตั้งใจ ของเสีย และความตั้งใจ ของจังหวัด
- เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่น

3. ตารางการเรียนรู้

3.1 สารที่ควรเรียนรู้

- ความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์

3.2 ประสพการณ์สำคัญ

- ด้านร่างกาย คือ ขยับร่างกายตามจังหวะ
- ด้านอารมณ์และจิตใจ คือ สนุกสนาน รื่นเริง
- ด้านสังคม คือ สื่อสารกันระหว่างเพื่อนและผู้วิจัย
- สติปัญญา คือ จำเนื้อหาเพลงพร้อมทำประกอบเพลง และแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนพร้อมแนะนำตัว บอกจุดประสงค์ที่เข้ามาทำกิจกรรม
2. ตามนักเรียนว่านักเรียนมีนิทานเรื่องไหนที่ชอบที่สุดไหม “คุณครูมีนิทานเรื่องหนึ่งมาเล่าให้นักเรียนฟัง”

ฐานดำเนินกิจกรรม

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของ ออร์ฟ

ชั่วโมงที่ 1 นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหมู่บ้าน

- ร้องเพลงทักทาย Gilly gilly good morning และพานักเรียนร้องเพลงหลัก "เพลง จันมีเธอ" โดย ผู้วิจัยเล่นเครื่องดนตรีและร้องเพลงให้ฟังก่อนหนึ่งรอบ จากนั้นผู้วิจัยเล่นเครื่องดนตรีและพานักเรียนร้องเพลงทีละท่อนให้ได้ก่อน
- เมื่อนักเรียนร้องได้แล้ว ให้พานักเรียนทำท่าประกอบเพลง
- ผู้วิจัยเริ่มเล่านิทานช่วงที่หนึ่ง
- ในขณะที่เล่านิทานหากเจอคำว่า เดินไปเรื่อย ๆ ผู้วิจัยจะพาผู้เรียนร้องเพลงหลัก
- เมื่อเรื่องดำเนินไปถึงประโยค "จากนั้นตึก ๆ ก็พากันเดินข้ามลำธารที่คนละ" ให้พานักเรียนทำกิจกรรมอำเหียบน้ำ คือ ครูเตรียมทำนองไว้ 3 ทำนอง จากนั้นเล่นทำนองที่หนึ่งให้นักเรียนดูและพานักเรียนเล่นตาม ต่อมาเล่นทำนองที่สองและสาม เพื่อเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเลียนแบบตามลำดับ อธิบายโดยการยกตัวอย่างถึงการเดินเหียบน้ำ ถ้าเราเดินแบบเต็มเท้า น้ำก็จะกระเด็นเสียงดัง แต่ถ้าเราวิ่งเหมือนยาะ ๆ น้ำก็จะเสียงไม่ดังเพราะเราใช้ปลายเท้าวิ่ง
- หลังจากให้นักเรียนเล่นโดยการเลียนแบบแล้ว กระตุ้นด้วยการพูดคุยว่า "นี่คือเสียงของครู เวลาอำเหียบน้ำ นักเรียนลองคิดสิว่าถ้านักเรียนเป็นคนอำเหียบน้ำเสียงจะออกมาเป็นอย่างไร" ให้นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์ทำนองของนักเรียนเองและเล่นให้ครูดูทีละคน

ขั้นสรุป

ถามนักเรียนว่าเราได้ทำท่าประกอบเพลงแบบไหนไปบ้าง นักเรียนและผู้วิจัยร่วมร้องเพลง "จันมีเธอ" ด้วยกัน เพิ่มความกล้าแสดงออกให้นักเรียนโดยการให้ตัวแทนนักเรียนเล่นทำนองที่ตนเองแต่งขึ้นให้เพื่อนๆ

5. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- โน้ตเพลง "เพลง จันมีเธอ"
- เครื่องดนตรี อูคูเลเล่
- โซโลโฟน
- ไม่สั่น-ยาว

6. การประเมิน

การสังเกต

- สังเกตความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดละออจากการร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงอย่างสอดคล้องกัน

- สืบเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่นโดยการปรับเปลี่ยนโน้ตที่ครูมีให้และความตั้งใจ-เบาที่นักเรียนกำหนดเอง

โน้ตเพลง

ฉันมีเธอ

ลิขสิทธิ์โดย นสพ.ศิริพร พูลสมาน

♩ = 100

Piano C C F G C

5 ฉัน จะ เดิน ฉัน จะ เดิน เดิน ไป กับ เพื่อน ที่ ู้ ใจ

Pno. C F G G C

10 ฉัน จะ เดิน ฉัน จะ เดิน เดิน ไป กับ เพื่อน ที่ ู้ ใจ เจอ ญ เขา เจอ ล่า

Pno. Am F C G

ธาร ใน ป่า ไม่ สันตราบ เจอ ปัญ หา มาก นาย ฉัน จะ เดิน ต่อ ไป

Pno. C C Dm G C

ฉัน จะ เดิน ฉัน จะ เดิน ฉัน ไม่ หวัน เพราะ ฉัน มี เธอ

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ
ชั่วโมงที่ 1 นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหมู่บ้าน
ภาพโดย ผู้วิจัย

แผนการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ ชั่วโมงที่ 1 นิทานเรื่อง ผจญภัยในป่าหลังหมู่บ้าน มีกิจกรรมหลักคือ กิจกรรมย่ำเหยียบบนน้ำ โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออและด้านความคิดยืดหยุ่น องค์ประกอบทางดนตรีที่นำมาใช้คือ ความดัง-เบา ของเสียง และความสั้น-ยาว ของจังหวะในการทำกิจกรรมผู้วิจัยจะพานักเรียน เล่นทำนองสั้น ๆ ที่เตรียมไว้เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจถึงสัดส่วน ความสั้นยาวของจังหวะที่เล่นออกมา เพิ่มความซับซ้อนด้วยการให้

นักเรียนควบคุมน้ำหนักตนเองในการเล่น กำหนดให้เล่นทำนองเดิมให้เสียงเบาลงหรือเสียงดังขึ้น จากนั้นใช้เรื่องราวของนิทานสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่นคือ ให้นักเรียนคิดดัดแปลงนาโน้ตที่มีอยู่ ที่เคยเล่นมา มาสร้างทำนองใหม่ในโครงจังหวะที่กำหนดไว้แล้วและการคิดละเอียดเป็นขั้นตอนคือ ขณะร้องเพลงประกอบท่าทาง สามารถปฏิบัติตามจังหวะได้อย่างสมบูรณ์ต่อเนื่องจนจบเพลง

1. ผลการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้านก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม

ความคิดสร้างสรรค์	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	sig
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
คิดริเริ่ม	1.6	1.70	3.5	0.35	8.14**	.000
คิดคล่องแคล่ว	1.5	1.77	3.2	0.57	6.53**	
คิดยืดหยุ่น	1.9	1.48	3.7	0.21	7.22**	
คิดละเอียดลออ	1.7	1.63	3.7	0.21	7.75**	

ผลจากการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรี พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ความคิดละเอียดลออมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุดอยู่ที่ 2 คะแนน รองลงมาคือคะแนนของความคิด

สร้างสรรค์ด้านความคิดด้านความคิดริเริ่มคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1.9 คะแนน และความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดยืดหยุ่นที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1.8 คะแนน และความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่วมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1.7 คะแนน ค่าเฉลี่ยของคะแนนแสดงถึงผลของการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้ขั้นตอนดนตรีว่า สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออได้มากที่สุด รองลงมาคือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดยืดหยุ่นด้านความคิดคล่องแคล่ว ได้ตามลำดับ ซึ่งค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้งสี่ด้านที่ลดลงแสดงถึงผลคะแนนของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นและอยู่ในระดับเดียวกันเดียวกันมากขึ้นหลังการได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากกิจกรรมนิทานดนตรีและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้ขั้นตอนดนตรี ที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย หลังการทำกิจกรรมดนตรีโดยใช้ขั้นตอนดนตรีเด็กมีคะแนนเฉลี่ยด้านความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงแบ่งประเด็นการอภิปรายได้ดังนี้

การใช้ขั้นตอนเพื่อเตรียมความพร้อม การใช้ขั้นตอนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนหรือการใช้ขั้นตอนเพื่อนำเข้าสู่

บทเรียนเป็นวิธีหนึ่งกระตุ้นความสนใจของเด็กเพิ่มความอยากรู้
อยากเห็น อยากทำ ผ่านเหตุการณ์ของเรื่องเล่าในนิทาน เป็นไป
ตามคำกล่าวของ สรรชัย ศรีสุข (2530) ที่กล่าวว่า การเล่านิทาน
เป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ลดความตึงเครียดและขจัด
ความเบื่อหน่ายจากสิ่งที่เรียนได้อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความ
พร้อมเด็ก หรือการนำเข้าไปสู่บทเรียน การฟังนิทานช่วย
เสริมสร้างความคิดพัฒนาทักษะการฟัง การพูด และเปิดโอกาสให้
เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย สอดคล้องกับ สุพัต สกุล
ดี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ
นักเรียนอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่านิทาน พบว่า นักเรียนมี
พฤติกรรมการเรียนรู้โดยผ่านการเล่านิทาน ระดับดีจำนวน 26 คน
คิดเป็นร้อยละ 92.86 ระดับพอใช้จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ
7.14 ซึ่งนักเรียนอนุบาล 1 มีความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิด
ละเอียดลออเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือคิดคล่องแคล่ว คิดริเริ่ม
และคิดยืดหยุ่น ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักเรียนสามารถพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ จิราพร
ใจห้าว (2564) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ
เด็กปฐมวัยด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวสะเต็ม
ร่วมกับนิทาน พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์
สูงขึ้นจากการนำนิทานมามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ และ
สอดคล้องกับ ธนิษฐา แจ่มอุทัย (2564) ศึกษาเรื่องทักษะทาง
สังคมและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยโดย
การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยการเล่านิทาน สรุปได้ว่าการ
เล่านิทานสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมและความคิดสร้างสรรค์

ของนักเรียนปฐมวัยได้ เพราะผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยการเล่านิทานปลายเปิด มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์โดยการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การใช้เนื้อหาเหมาะสมกับวัย เนื้อหาที่ใช้การวิจัยนี้คือ “ดนตรีเบื้องต้น” (Elemental Music) คือให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติดนตรี (Music) การเคลื่อนไหว (Movement) และคำพูด (Speech) จังหวะ ความช้า-เร็ว หยุด ระดับเสียง สูง-ต่ำ ความดัง-เบา ทำนอง สอดคล้องกับ ฌูรท์ สุทธิจิตต์ (2545) ได้ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า เนื้อหาในการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นไปในลักษณะการเตรียมความพร้อมหรือปูพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบทาง ดนตรีและทักษะทางดนตรี องค์ประกอบที่สำคัญและควรเน้นสำหรับเด็กในวัยนี้คือ จังหวะช้า-เร็ว ที่มีความแตกต่างกัน ระดับเสียงสูง-ต่ำ และทำนอง โดยมี การปูพื้นฐานเรื่องเสียงประสาน รูปแบบ สีส้น และการสร้างสรรค์ และลักษณะของเสียง ทักษะทางดนตรีที่ควรเน้นในช่วงวัยนี้คือ ทักษะการฟัง การร้องเพลง การเคลื่อนไหว และการสร้างสรรค์ กระบวนการสอนเป็นขั้นตอนต่อเนื่องเรียงลำดับจากง่ายไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนมากขึ้น เด็กจะนำเอาประสบการณ์ที่ได้เรียนไปปรับเปลี่ยนพัฒนาจนได้สิ่งใหม่ หรือมีความคิดแตกต่างจากสิ่งที่เรียนไม่ซ้ำคนอื่น ซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ตามคำกล่าวของกิลฟอร์ด Guilford. J.P. (1962) ว่า องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ มี 4 ด้าน คือ

ด้านความคิดริเริ่ม หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่แตกต่าง
จากความคิดธรรมดาหรือความคิดง่าย ๆ อาจเกิดจากการนำ
ความรู้ที่มีอยู่มาดัดแปลงหรือประยุกต์ใหม่เกิดเป็นสิ่งใหม่ ด้าน
ความคิดคล่องแคล่ว หมายถึง ความสามารถในการหาคำตอบใน
ปริมาณมากที่ไม่ซ้ำกันในเวลาที่จำกัด ด้านความคิดยืดหยุ่น
หมายถึง ความสามารถในการคิดได้หลายอย่างอย่างเป็นอิสระ
ด้านความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความสามารถในการขยาย
ความคิดหลักให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย
ของ วัชร จารุสาร (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้
นาฏศิลป์โดยใช้แนวทาง คาร์ล ออร์ฟเพื่อพัฒนาความคิด
สร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนน
ความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โดยใช้แนวทาง
ของคาร์ล ออร์ฟ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.1 อาจเนื่องจากแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟตอบสนองความสนใจ
ของเด็กได้เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมที่หลากหลาย ครูสามารถ
ประยุกต์การจัดกิจกรรมให้แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมได้
อย่างหลากหลายภายใต้หลักการการจัดกิจกรรมของ คาร์ล ออร์ฟ
และสอดคล้องกับวิจัยของ สิริพรรณ ทศนพานิชย์ (2558) ศึกษา
เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ
ร่วมกับทักษะปฏิบัติของ แฮร์โรว์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า หลังการทดลอง
นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการสอน
นาฏศิลป์ตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟร่วมกับทักษะปฏิบัติของแฮร์
โรว์ เนื่องจากรูปแบบกิจกรรมกิจกรรมของคาร์ล ออร์ฟ

เน้นกระบวนการสอนที่ต่อเนื่องเป็นขั้นตอนเรียงลำดับจากง่าย
เหมาะสมสู่สิ่งที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

การใช้กิจกรรมคำพูด (Speech) คำพูดที่ใช้กันเป็นปกติ
ทั้งหลายล้วนมีทำนองและจังหวะอยู่ในตัวซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ
ตามการพูดของมนุษย์ ดังนั้นในกิจกรรมคำพูด(Speech) ที่ใช้การ
กระสวนคำพูด จึงเป็นการใช้คำศัพท์ที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวัน
ของเด็กมาฝึกปรือมือให้ตรงกับพยางค์ของคำศัพท์นั้นๆเพื่อเรียนรู้
สัดส่วนของจังหวะตามคำศัพท์ ซึ่งการฝึกจะเริ่มจากคำง่าย ๆ
มีไม่กี่พยางค์แล้วเพิ่มความยากด้วยการใช้คำที่มีหลายพยางค์มาก
ขึ้นมาต่อกันหลายคำ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของการใช้
กิจกรรมคำพูด(Speech) เกิดจากเด็กได้คิดหาคำศัพท์ในหมวดหมู่
ต่างๆมาต่อกันให้ได้มากที่สุดภายในระยะเวลาสั้น ๆ จึงเป็นการดัด
ศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดคล่องแคล่ว คือ ปริมาณ
ความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน (อารี พันธุ์ณี. 2542) ซึ่ง
สอดคล้องกับ วิลาวลัย พ่ออำมาตย์ (2553) กล่าวไว้ว่า ออร์ฟ เน้น
เรื่องการใช้คำพูดเพราะเชื่อว่าเด็กจะเริ่มมีพัฒนาการจากการ
พูดต่อด้วยการเคลื่อนไหวตามจังหวะแล้วจึงไปสู่เพลง ขั้นตอนการ
สอนของออร์ฟ เริ่มจากการใช้คำพูดตามด้วยการใช้ร่างกายสร้าง
จังหวะ (Body Rhythm) คุณครูต้องใช้เพลงกล่อเด็ก หรือบทเพลง
ร้องเล่นของเด็กๆมาเป็นเพลงเพื่อใช้สอน เด็กจะทำกิจกรรม
โดยช่วยกันแต่งเพลงจากคำที่อยู่รอบตัวและเรียนรู้จังหวะที่แทรก
อยู่ในคำศัพท์เหล่านั้น ครูจะคอยแนะนำความรู้เกี่ยวกับจังหวะ
เพลง จังหวะเน้น จังหวะยก จากการทำกิจกรรมกระสวนคำพูด

ของเด็ก สอดคล้องกับ พิทิต แสนอินทร์ (2564) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรี สำหรับนักศึกษารายวิชาการสอน ดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า จากการทดลอง ใช้ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะโดยมี เนื้อหาจังหวะแบบสามพยางค์ (Triple) จังหวะซัด (syncopation) ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ คือ การใช้ คำพูด(Speech) ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จังหวะที่มาพร้อมกับคำ จึง สร้างความเข้าใจในเนื้อหาเรื่องจังหวะแบบสามพยางค์ จังหวะซัด ให้ผู้เรียนมากขึ้น ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมา กขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 87.82/96.16 ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ธวัช ชัย นาควงษ์ (2545) ว่า การสอนดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ ให้ประสบผลสำเร็จจะต้องมีการใช้คำพูด(Speech) ประกอบ อยู่ในกิจกรรมด้วยกิจกรรมแบบบอร์พมักใช้คำพูด คำร้อง จาก การละเล่นของเด็กมาประยุกต์ในการสอนดนตรี จึงทำให้เห็นว่า กระบวนการสอนของออร์ฟ จะเริ่มจากการเรียนรู้ด้านจังหวะก่อน แล้วระดับเสียงจะตามมาภายหลัง

การใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว (Movement) ในการ ทำกิจกรรมการเคลื่อนไหว เด็กจะได้สวมบทบาทสมมุติตามที่ ตนเองต้องการแล้วเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระสลับกับการ เคลื่อนไหวตามจังหวะที่ได้ยิน ช้า-เร็ว ดัง-เบา เป็นการกระตุ้น ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด ยิละงู (2563) ได้ศึกษาเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

โดยใช้ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบเพลงเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่า พัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบเพลง มีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การสร้างจังหวะจากร่างกาย (Body percussion) ถูกนำมาใช้เพื่อให้เด็กได้ร้องเพลงประกอบท่าทาง การสร้างจังหวะจากร่างกายขณะร้องเพลงทำให้เด็กได้แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดละเอียดลออ เพราะ การร้องเพลงประกอบการสร้างจังหวะจากร่างกายเด็กใช้การคิดละเอียดเป็นขั้นตอนจากการ จำเนื้อร้องจังหวะ ทำนอง การสร้างจังหวะจากร่างกาย สู่การปฏิบัติทุกอย่างไปพร้อมๆกันอย่างเข้าจังหวะต่อเนื่องสมบูรณ์จนจบเพลง สอดคล้องกับวิจัยของ นวภัทร สมานพันธ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เพราะการเรียนดนตรีผ่านการเคลื่อนไหวร่างกายโดยการใช้ร่างกายเป็นเครื่องประกอบจังหวะ (Body Percussion) ส่งผลดีต่อการเรียนดนตรีและการเคลื่อนไหวร่างกายของมนุษย์เพราะการเคลื่อนไหวของทุกคนมักมีจังหวะอยู่ในร่างกายอยู่แล้ว ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวและจังหวะมีความเชื่อมโยงกับสมอง การเล่นดนตรีทำให้เกิดทักษะการคิดเชิงบริหาร(EF) และ สอดคล้องกับ พรพิมล เวสสวรรค์ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้แนวความคิดการเต้นเชิง

สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล พบว่า หลังการทดลอง เด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนทางความคิดสร้างสรรค์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือหลังจากที่เด็ก อนุบาลได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้แนวคิด การเต้นเชิงสร้างสรรค์ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเดิม แสดงถึงประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและ จังหวะในการเต้นเชิงสร้างสรรค์

การใช้กิจกรรมปฏิบัติดนตรี (Music) กิจกรรมการ ปฏิบัติดนตรี เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กนักเรียนได้พัฒนา ทักษะด้านทำนอง ด้านจังหวะ ช้า-ทำเร็ว หยุด, ด้านระดับเสียง สูง-ต่ำ ความดัง-เบา นักเรียนจะได้ปฏิบัติดนตรีทั้งเครื่องประกอบ จังหวะและเครื่องทำนอง เทคนิคที่ใช้ในการปฏิบัติดนตรีคือ การ ใช้บันไดเสียงเพนตาโทนิค (Pentatonic scale) ที่มี 5 เสียง คือ โด เร มี ซอล ลา ในการต้นสด การคลอทำนองด้วยเทคนิคโด รนที่ใช้โน้ตหลักเพียง 2 เสียงคือ โทนิคและดอมิแนนท์ โดยการ เล่นลักษณะเดิมซ้ำๆแบบ Ostinato ซึ่งเทคนิคที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการรวมวงในชั้นพื้นฐาน ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิด ยืดหยุ่นอาจเกิดจากการที่ผู้วิจัยให้เด็กปฏิบัติดนตรีโดยการนำโน้ต ต่างๆมาสร้างทำนองบนโครงสร้างของจังหวะเดิม เป็นการนำ ความรู้หรือประสบการณ์เดิมจากการได้เล่นโดยการเลียนแบบ มาดัดแปลง ปรับเปลี่ยนให้เกิดความคิดหลายทิศทาง การกระตุ้น ความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มของเด็กอาจเกิดจากการทำ กิจกรรมที่ให้เด็กนำโน้ต และจังหวะ มาสร้างทำนองที่แปลกใหม่

โดยไม่มีเค้าโครงทำนองเดิม สอดคล้องกับ ธวัชชัย นาควงษ์ (2545) ที่กล่าวว่า ออร์ฟใช้ Pentatonic mode เพราะมีความเชื่อว่าเด็กใช้กลุ่มโน้ตนี้ในการร้องเพลงเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว จากที่ทฤษฎีที่ออร์ฟ เชื่อว่าประวัติการดนตรีจะต้องแสดงตัวอยู่ในการพัฒนาของปัจเจกบุคคล ทำให้ออร์ฟมั่นใจใน Pentatonic mode ว่าเด็กสามารถใช้กลุ่มเสียงนี้เพื่อเล่นดนตรีได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เกิดเสียงกระด้างได้อย่างธรรมชาติและอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการฝึกโสตประสาททางดนตรี กล่าวว่า การฝึกเสียงประสานสามารถฝึกได้ตั้งแต่ช่วงแรกของการเริ่มเรียนดนตรีได้เลย ซึ่งขั้นนี้เริ่มต้นมักเป็นคู่สามไมเนอร์ เพลงที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นเพลงพื้นบ้านซึ่งมักอยู่ในบันไดเสียงเพนทาโทนิค บันไดเสียงนี้จึงถูกใช้ในการสอนดนตรีสำหรับเด็กในการร้องเพลงและเด็กจะใช้บันไดเสียงนี้ในการสร้างสรรค์ทำนองตามความสามารถของตนเอง

การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Learning By Doing)

รูปแบบการสอนด้วยการจัดกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ โดยใช้ขั้นตอนดนตรี เป็นการจัดกิจกรรมดนตรีตามคาร์ล ออร์ฟ ที่เน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ใช้สิ่งที่อยู่รอบตัวตามธรรมชาติมาเป็นเครื่องมือในการเล่นดนตรี สอดคล้องกับ ธวัชชัย นาควงษ์ (2545) ที่กล่าวว่า หัวใจของการเรียนการสอนดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ คือการเรียนรู้เรื่องจังหวะและการเคลื่อนไหวที่ต้องผ่านการลงมือทำ อย่างมีชีวิตชีวา อย่างอิสระและสร้างสรรค์สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในการเรียนรู้ผสมผสาน

การปฏิบัติ (Learning by Doing) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชร จารุสาร (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ นาฏศิลป์โดยใช้แนวทางคาร์ล ออร์ฟ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โดยใช้แนวทางของคาร์ล ออร์ฟ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดนตรีของคาร์ล ออร์ฟ เน้นกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเรียงลำดับจากสิ่งที่ยากก่อนสู่สิ่งที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เริ่มเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวสู่สิ่งที่อยู่ไกลตัวและที่สำคัญที่สุดคือเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สอดคล้องกับ วาสนา สาระจันทร์ (2561) ที่ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า หลังทำการทดลองนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดคาร์ล ออร์ฟ ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาเป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความรู้พื้นฐานด้านดนตรีผ่านการทำกิจกรรมที่สนุกสนานให้นักเรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติและลงมือทำ เรียนรู้จากสิ่งที่ยากที่สุดไปสู่สิ่งที่มีความซับซ้อนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1) วิจัยครั้งนี้ ใช้นิทานเป็นสื่อในการนำเข้าสู่กิจกรรมดนตรี ฉะนั้นผู้สอนควรทราบโครงเรื่องนิทานทั้งหมดและทราบช่วงของการนำเข้าสู่กิจกรรมที่แทรกอยู่ในนิทาน ดังนั้นผู้สอนควรอ่านนิทานทั้งหมด ร้องเพลงประกอบทำทุกเพลง และศึกษาแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมดก่อนการนำไปใช้

2) เนื่องจากประสบการณ์ด้านดนตรีของเด็กแต่ละโรงเรียนต่างกัน ครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟ เป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนการทำกิจกรรมได้ตามสถานการณ์

3) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเบื้องต้นใช้เวลา 45 นาที หากขณะทำกิจกรรมต้องมีการอธิบายหรือใช้เวลามากกว่าปกติ สามารถยืดหยุ่นเวลาได้เป็น 45 นาที – 1 ชั่วโมงตามความเหมาะสม

4) ในการทำกิจกรรมผู้สอนต้องร้องเพลงประกอบการสร้างจังหวะจากร่างกายและเล่นดนตรีไปด้วย ซึ่งหากร้องเพลงประกอบการสร้างจังหวะจากร่างกายก็จะไม่สามารถเล่นดนตรีได้ หรือหากเล่นดนตรีก็จะไม่สามารถสร้างจังหวะจากร่างกายตอนร้องเพลงได้ ดังนั้นผู้สอนควรมีผู้ช่วยในการทำกิจกรรมด้วย

5) ในการใช้แบบบันทึกการสังเกตความคิดสร้างสรรค์ ควรสร้างสถานการณ์เรื่องราวให้เด็กได้แสดงออกทาง

ความคิดสร้างสรรค์ทีละคนเพื่อจะได้สังเกตการแสดงออกทาง
ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กได้เต็มที่แล้วจึงบันทึกลงในแบบบันทึก
การสังเกตความคิดสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจเปลี่ยน
กลุ่มเป้าหมาย คือ เลือกลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์การเรียนรู้
ดนตรีมาก่อน เพื่อศึกษาความแตกต่างของการพัฒนาด้านความคิด
สร้างสรรค์

2) ควรศึกษาผลจากการใช้กิจกรรมดนตรีตาม
แนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ โดยใช้นิทานดนตรีเพื่อพัฒนา
ความสามารถด้านอื่นๆ เช่น ด้านดนตรีหรือด้านทักษะพิสัย

เอกสารอ้างอิง

จิราพร ใจห้าว. (2564). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

ปฐมวัยด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแนวสะ

เต็มร่วมกับนิทานสำหรับเด็ก. *วารสารบัณฑิตศึกษา*

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 18(83), 45-53.

เชษฐพงศ์ รอดฤดี (2565). การจัดกิจกรรมตามแนวคิดของออร์ฟ

เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย.

วารสารบ้านสมเด็จฯ : ปีที่ 4 ฉบับที่ 2(81-92).

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2545). *พฤติกรรมการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่*

3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ธนัญญา แจ่มอุทัย. (2564). ทักษะทางสังคมและความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นปฐมวัยโดยการจัด
ประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยการเล่านิทาน. *วารสารการ
วัดผลศึกษา*, 38(104), 165-173.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2542). *การสอนดนตรีตามแนวคิดคาร์ล ออร์ฟ*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นวกัทร สมานพันธ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรี
เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงบริหาร สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*,
10(2), 665-674.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)*.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2547). ความสำคัญของการฝึกโสต
ประสาททางดนตรี. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ คณะ
ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 12(2),
45-51
- พรพิมล เวสสวรรค์. (2558). ผลของการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและ
จังหวะโดยใช้แนวคิดการเต้นเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความคิด
สร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทาง
การศึกษา*, 10(2), 63-73.

- พรพิไล เลิศวิชา. (2555). *แผนการสอนปฐมวัย BEST PRACTICES แผนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก*. บริษัทธารปัญญา จำกัด
- พิทิต แสนอินทร์. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมดนตรี สำหรับ
นักศึกษารายวิชาการสอนตรี ตามแนวทางของคาร์ลอร์ฟ
วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา. *วารสารดนตรีบ้านสมเด็จฯ*, 3(2), 39-56.
- วัชร จารุสาร. (2551). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์โดยใช้แนวทางคาร์ล ออร์ฟเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา สาระจันทร์. (2561). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลอร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย.
- วิทยา ไส้ทอง. 2561. การคลอทำนองด้วยโดรนตามแนวคิดการสอนดนตรีของออร์ฟ. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 46(4), 355-367.

วิลาวลัยย์ พ่ออามาตย์. (2553). ผลการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ที่มีต่อ ความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมคิด ยีละงู. (2563). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะประกอบเพลง เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2. วารสาร เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 3(7), 112-124.

สรรัชย์ ศรีสุข. (2530). เปรียบเทียบองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์โดยใช้กิจกรรมเกมนิทาน และปริศนาคำทายของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญานิพนธ์ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สิริพรรณ ทศนพานิชย์. (2558). การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟร่วมกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุธีรา สุริยวงศ์. (2554). *การบริหารและการจัดการการศึกษา*

*ปฐมวัย Administration and Management of
Childhood Education (พิมพ์ครั้งที่ 4).* กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพัต สกุลดี. (2561). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน*

*ระดับอนุบาล 1 โดยผ่านการเล่นิทาน. ปรินญานิพนธ์
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.*

